

ROLUL DASCĂLULUI ÎN FORMAREA ELEVULUI

*Profesor Alina Sorinela Didu,
Liceul Tehnologic "Alexandru Macedonski",
Melinești, județul Dolj*

Se știe că **învățarea** este cea mai importantă activitate pe care omul o desfășoară mai întâi la grădiniță, apoi la școală, la facultate, dar și în viața de zi cu zi. Așa cum trebuie să ne calificăm, dacă vrem să practicăm o profesie sau meserie (cizmar, profesor, medic, spre exemplu), tot astfel, pentru a practica învățătura cu succes, trebuie mai întâi să știm **cum** să învățăm.

Un rol foarte important în formarea elevului îl are, alături de parinte și de mediul social, **dascălul**. Acesta trebuie să știe nu numai **CE** să învețe elevul, ci mai ales **CUM** să-l învețe, cum să-l dirijeze. Pentru aceasta este nevoie ca însuși educatorul să conștientizeze faptul că nu este suficient să aibă un bagaj bogat de cunoștințe, ci, mai ales, să știe cum să ofere aceste informații partenerilor de dialog, adică elevilor.

Dascălul are o sarcină frumoasă, dar deosebit de grea. Spun asta pentru că el interacționează cu diferite tipuri de copii – copii cu probleme de comportament sau de învățare, copii capabili de performanță, copii cu probleme familiale etc. Tuturor trebuie să le acorde atenția cuvenită; să comunice permanent și eficient cu fiecare; să se străduiască să trezească interesul copiilor pentru domeniile în care sunt specializați; să-i determine să înțeleagă faptul că numai prin învățare omul își lărgeste universul cunoașterii.

Sunt de părere că profesorul, respectiv dirigintele, trebuie să fie un **ghid** indispensabil, și nu un **critic**. Prin tact și înțelepciune trebuie să îndrepte eventualele greșeli și să urmărească permanent să promoveze valorile spirituale.

Eu încerc să mă ghidez după aceste principii. Mă străduiesc permanent să fiu dascălul echilibrat, cald, pe care eu înșămi aș fi dorit să-l am în fața mea. Nu sunt de acord cu acei profesori care țipă, gesticulează excesiv, emit o multitudine de informații într-un ritm alert și de neînțeles. Sunt de principiu că dascălul trebuie să fie ghidul discret care, pe fundalul unei atmosfere calde, să indice, din umbră, frumuseți, în așa fel, încât să dea impresia elevilor că ei înșiși sunt cei care le-au descoperit.

Totdeauna am urmărit să determin elevul, spre exemplu, să citească literatură nu din obligație, ci din pasiune, să privească literatura ca pe o artă, și nu ca pe un obiect de studiu obligatoriu în programa școlară. De aceea, în afara orelor de lectură propriu-zisă a textului și de interpretare a lui, le-am sugerat elevilor să devină și ei, măcar pentru o clipă, scriitori.

Sugestia de a așterne pe hârtie propriile gânduri, ascunse până atunci în spatele unor buze pecetluite, a fost binevenită, întrucât elevii s-au dovedit a fi receptivi. Încercările lor, la început stângace, au prins contur încetul cu încetul. Unele poezii le-am premiat personal în cadrul unor concursuri pe care le-am organizat în timpul liber, în cadrul școlii. Cele mai frumoase creații literare au fost reunite în revista școlii **Mărțișor**, în volumul de versuri **Dincolo de tăcere...**, precum și în culegerea **Pe urmele poveștilor lui Creangă**. Stimulându-i să scrie, am reușit să promovez talentul ascuns al elevilor și să-i ajut să li se dezvolte imaginația.

Atât în activitatea de profesor, cât și în cea de diriginte, m-am gândit că este foarte important să stabilesc țintele pe care doresc să le ating: eficiență, calitate. Pentru aceasta, am stabilit împreună cu elevii mei un regulament al clasei care presupune: să lucrăm în echipă sprijinindu-ne reciproc; să comunicăm ideile și să le punem în aplicare pe cele novatoare.

Ceea ce cred că este cel mai important pentru a obține o reușită, fie că este vorba de o activitate amplă sau de o oră de predare / învățare / evaluare obișnuită, este **lucrul în echipă**. Spun asta pentru că, după ce rolul fiecăruia a fost cunoscut, cu toții s-au implicat în rezolvarea sarcinilor.

Spre exemplu, îmi amintesc faptul că, la sfârșitul orei de fixare a cunoștințelor deprinse în cadrul unei ore de literatură (“ O, rămâi...” de Mihai Eminescu), le-am comunicat elevilor faptul că ora următoare mi-am propus să-i evaluez nu printr-un test de evaluare care să presupună lucru independent, să dureze o oră întreagă și să le creeze teama specifică susținerii unei “ lucrări de control ”(*test de evaluare* în formulare nouă), ci “jucându-ne ”.

M-am gândit că ar fi mai bine să folosesc *metodele interactive* și n-am greșit, pentru că rezultatul a fost conform așteptărilor mele: lucrându-se în echipă, într-o atmosferă caldă, sentimentul de teamă a fost eliminat; s-a dezvoltat spiritul competitiv și dorința de autoperfecționare; elevii au evaluat și s-au autoevaluat corect.

Este necesar să evităm în cadrul orelor de curs prelegerile lungi și obositoare (și pentru dascăli și pentru elevi) și să stimulăm gândirea, creativitatea folosind metodele moderne. Cu siguranță elevii vor aștepta cu nerăbdare ora de curs, se vor implica mai mult, prin urmare activitatea fiind mai eficientă.